

GLASILO OBČANOV

CENTER ZA IZOBRAŽEVA,
IN KULTURO
TOMPLAK Darinka
68210 Trebnje

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE, SEPTEMBER - KIMAVEC 1994, ŠTEVILKA 3, LETO III

IZ KORENIN RASTEMO

V zadnjih letih se večkrat postavlja vprašanje, ali je praznovanje občinskega praznika še vedno lahko utemeljeno v dogodku ustanovitve Gubčeve brigade. Na taka in podobna vprašanja odgovarjam, da ima datum občinskega praznovanja dvoje izhodišč, in sicer pravno in vsebinsko.

Pravno je utemeljen v statutu Občine Trebnje, ki ga občinska skupščina v tem mandatu zaradi različnih mnenj odbornikov ni spremenila.

Povsem drugo vprašanje pa je, kako danes posamezniki ali skupine ljudi ocenjujejo pomembnost in vsebinsko utemeljenost.

Mnenja sem, da se danes vse premalo zavedamo, kakšno usodo so Slovencem namenili zavojevalci leta 1941. Le evropskim Židom je bila namenjena hujša usoda kot Slovencem. V obeh primerih so bili tako načrti kot cilji jasni in preprosti: izničenje do popolnosti. V primeru Židov fizično uničenje posameznika, v primeru Slovencev pa ima posameznik izbiro, ali se popolnoma asimilira ali se fizično likvidira.

Zavest o globini in usodnosti posledic takratnih dejanj na poti življenja slovenskega naroda pomeni tudi to naše praznovanje. Prav zaradi takih in podobnih dejanj, kot je bila ustanovitev Gubčeve brigade (in seveda njene bojne poti v naslednjih letih), je takratna koalicija priznala partizansko vojsko kot svoj sestavni del in ji tudi materialno pomagala.

Prav zaradi tega dejstva nam je bilo vrnjeno slovensko Primorje.

Ali si lahko predstavljamo našo Slovenijo brez tega prečudovitega dela naše slovenske zemlje od Triglava do morja. Kar mene osebno zadeva, priznam, da tega nisem sposoben.

Čas, ki so ga dogodki v času vojne in v prvih letih po njej tako globoko zaznamovali v ljudeh, ki so se znašli ali na strani zmagovalcev ali na strani poražencev, je čas, ki ga velika večina zavednih Slovencev ocenjuje kot čas narodovega zorenja, kot čas, ki nam je bil potreben, da smo zmogli dejanje

prehoda iz naroda narojenih v narod - nacijo, ki ima in upravlja svojo državo.

Že tri leta imamo svojo državo. Ali smo z njo tudi zadovoljni? V odnosu država - občina nismo zadovoljni. Zato, ker ta država še po treh letih samostojnega življenja ni sposobna jasno opredeliti vloge občine in iz tega izhajajočih dolžnosti in pravic ter sredstev za njeno delovanje; in ker se ta država do naše občine obnaša mačehovsko.

Igračkanje oblastnikov (tako v parlamentu kot v vladi) z državljanji, ki smo tudi občani, je doseglo višek s tako imenovanim poizvedovalnim referendumom. Ker stvar ni uspela, se je po mnenju tistih, ki bi imeli Slovenijo radi razdeljeno vsaj na 300 - 500 občin (s katerimi bi potem

še lažje pometali kot sedaj), zgodila prava katastrofa. Pa ni tako. Gre le za preprosto dejstvo, da državljanji Slovenije ne sprejemamo tako nedorečenih rešitev.

Dve leti "strokovnih" in ne vem še kakšnih priprav, povezanih z velikimi stroški - ves ta napor Ustavno sodišče z levo roko razveljavi. Novih občin še ni. Ostavke ne da nihče. Razrešen ni nihče.

In kaj sedaj? Ker se državljanji na ponudbo oblasti niso "pravilno" odzvali, bo le-ta, kot kaže, na podlagi novih "strokovnih" podlag, brez spraševanja ljudstva, poskušala "uspešno" končati melodramo o slovenski lokalni samoupravi. Morda bi bilo ob tem le dobro prej vprašati Ustavno sodišče, da se ne bi spet zataknilo.

Mačehovski odnos do naše občine se kaže v dveh povsem določljivih zadevah. Prva je dovoljena javna poraba, ki jo vsa ta leta izračunava in določa država in je za občino Trebnje (in tudi za nekatere druge občine) še vedno na ravni 90% državnega povprečja. 10% pomeni v letošnjem letu 58.400.000 SIT.

Ze ob tem je jasno, da se govorjenje o enakomernejšem razvoju Slovenije spreminja le v navadno čvekanje. Kriteriji za izračun dovoljene javne porabe, ki ne upoštevajo dejanskih pogojev in možnosti dodatnih virov sredstev, nujno vodijo le v bogatenje že bogatih.

Drugo zadevo pa lahko izrazimo le z besedo rop. Država je našo občino s pomočjo svojih institucij oblasti (sodišče, SDK) pred našimi očmi in z našo vednostjo oropala za 54.200.000 SIT.

Zakon, na osnovi katerega je bil ta rop izveden, je bil sprejet leta 1970, ko so bile občine, kar zadeva proračunske vire in razpolaganje z družbenim premoženjem, v povsem drugačnem položaju. Z zakonodajo, sprejeto 1991 in 1992, pa občina nima nobenih virov, s katerimi bi bilo možno v taki meri povečevati proračunska sredstva, da bi se taki izplačilni nalogi sodišča lahko realizirali, brez bistvene okrnitve programov proračunskih porabnikov.

V zvezi s tem ob tej priliki naslavljam javno vprašanje tako državnemu zboru kot vladi države Slovenije. Prosim vas, odgovorite nam, kdaj nam bo vrnjen naš denar. Ali odgovorite, kdaj bodo občini vrnjene pravice in premoženje, da bo sposobna plačevati tako nastale obveznosti.

Spoštovani občani, iz povedanega prav lahko zaključite, da v letošnjem letu občinskim odbornikom in izvršnemu svetu občine ni lahko. Pa vendar tudi v letošnjem letu beležimo nekatere pozitivne premike. Med vsemi se najbolj veselimo, da se število brezposelnih občanov zmanjšuje. Da se število podjetij povečuje, da se v večini primerov izboljšuje zasedenost proizvodnih zmogljivosti. Nobeno podjetje ni šlo v stečaj. Lahko rečemo, da se gospodarstvo v občini, predvsem po zaslugi sposobnih in delovnih direktorjev podjetij in njihovih vodilnih ekip relativno dobro drži.

Pa tudi na komunalno-cestnem področju, ki je za življenje krajanov največkrat edino merilo napredka, se po zaslugi požrtvovalnih ljudi v KS stvari, čeprav v zmanjšanem obsegu, premikajo naprej. Vse to pa kaže, da bi ob primerni razrešitvi proračunske suše, občina Trebnje tudi v letošnjem letu realizirala zastavljene cilje, kar bi bilo tako nam odbornikom občinske skupščine kot izvršnemu svetu občine najlepša nagrada ob isteku mandata.

Ob koncu naj le še izrazim iskrene čestitke vsem občanom, še posebej pa čestitam dobitnikom letošnjih občinskih plaket in priznanj ter jim ob tem izražam zahvalo za njihovo nesebično delo in trud v prizadevanjih za boljše in lepše življenje v tem nam tako dragem prostoru, ki se imenuje Občina Trebnje.

Predsednik Skupščine občine Trebnje
Ciril Pungartnik

Vsem občankam
in občanom čestitamo
ob prazniku občine Trebnje

Skupščina občine
in Izvršni svet občine Trebnje

Vljudno Vas vabimo na prireditve ob občinskem prazniku 1994

četrtak, 1. septembra, ob 17. uri

v TREBNJEM v knjižnici Pavla Golie
ZAKLJUČEK MEDNARODNEGA KNJIŽNEGA KVIZA
"KNJIGA V PROSTEM ČASU"

Kot gost bo nastopil TONI GAŠPERIČ

petek, 2. septembra, ob 18. uri

na VRHU PRI TREBELNEM OTVORITEVVODOVO-
DA VRH PRI TREBELNEM - ZABUKOVJE

sobota, 3. septembra, ob 9. uri

v MOKRONOGU ODPRTO OBČINSKO PRVENSTVO
V TENISU ZA ČLANE, prijave od 8. do 9. ure na igrišču

sobota, 3. septembra, ob 15. uri

v TREBNJEM v športni dvorani osnovne šole ROKO-
METNI TURNIR V POČASTITEV OBČINSKEGA
PRAZNIKA IN 20-LETNICE AKRIPOLA

sobota, 3. septembra, ob 17. uri

na MIRNI nogometna tekma DANAMIRNA: INDUPLA-
TI JARŠE

sobota, 3. septembra

začetek 27. TABORA LIKOVNIH SAMORASTNIKOV
TREBNJE

sobota, 3. septembra, ob 15. uri

na TREBELNEM v lovski koči SLAVNOSTNA SEJA
SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE S PODELITVIJO PLA-
KET IN PRIZNANJA SO TREBNJE

v nadaljevanju

ob 16. uri pri spomeniku Gubčevi brigadi OSREDNJA
SLOVESNOST OB OBČINSKEM PRAZNIKU, slavno-
stni govornik bo LUDVIK GOLOB, predsednik medobčin-
skega odbora ZB za Dolenjsko

v kulturnem programu bodo nastopili:

Iva Zupančič, slovenska gledališka igralka

Jerca Mrzel, slovenska gledališka igralka

Trebanjski oktet

Občinski pihalni orkester iz Trebnjega

Rodile ste jih -

čeprav jih morda ne bi smele,
v zavesti, da bodo še bosji in lačni,
ker kruha ne boste imele.

Ljubile ste jih,

bili so tako ljubeznivi in mili,
ko so odraščali in ste skrbele,
da so prav govorili, molili.

Učile ste jih,

da so spoznavali, kaj je resnica,
kaj je poštenje in da bo po svetu
zavladala enkrat drugačna pravica.

Branile ste jih,

ko so vam tujci hoteli jih vzeti;
zgrabili so puške, zbežali v gore,
ker niso hoteli nečastno umreti.

Blagoslovile ste jih,

da bi v tej težki borbi uspeli,
da zmagali bi pravica in mir,
da nekoč bi bolj srečno živeli.

Izgubile ste jih -

te svoje najboljše sinove -
a narod bo vstal, blagoslovil bo vas
in tiste samotne grobove.

Pesem je napisal Bogdan Osolnik jeseni 1942 na Jagod-
niku za Hmeljnikom, po srečanju z materami, ki so v boju
izgubile svoje sinove

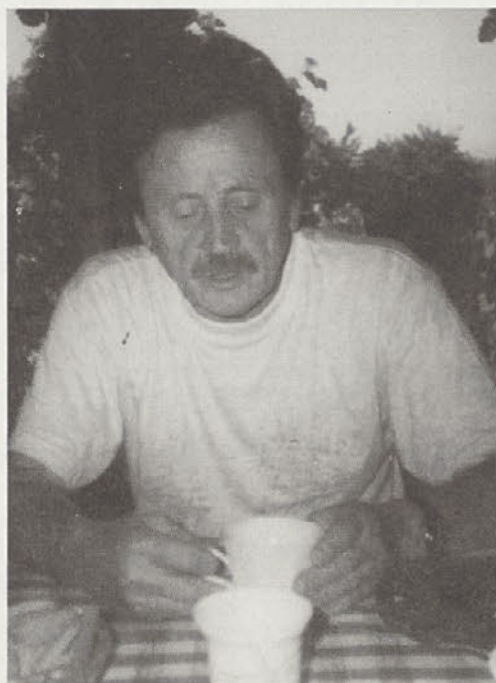
Martin Strel po prihodu v Portorož v razgovoru s predsednikom države Milanom Kučanom, Dušanom Plutom in Veljkom Rogošcem.

Martina Strela, plavalnega maratonca doma iz Mokronoga, je kljub neuspešnem preizkusu izboljšanja svetovnega rekorda v časovnem in dolžinskem plavanju na glavnem portoroškem pomolu v soboto, 30. junija, 1994 pričakala velika množica ljudi in prijateljev. Organizacijsko in medijsko dobro pripravljenu načrto in seveda telesno odlično pripravljenu Strelu, ki si je zastavil preplavati morsko pot med Ravenno in Portorožem, je narava prekrizala načrte z močno burjo in velikimi valovi na odprtem morju. Kljub temu pa je Strel naravi obljubil revanšo.

Naš praznik

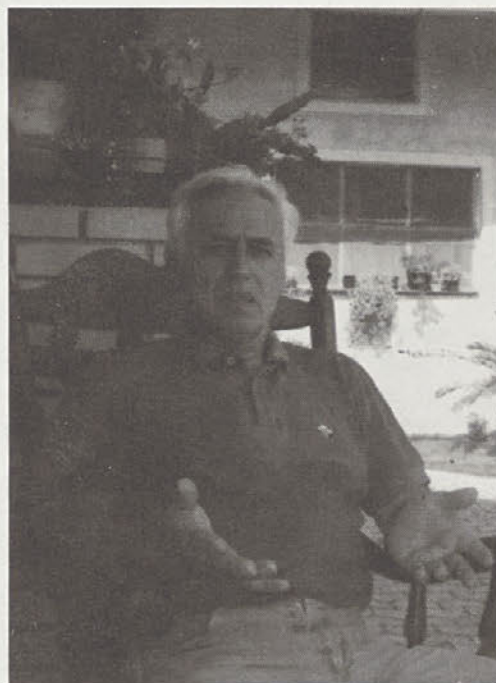
Ustanoviti v trebeljanskem gozdu partizansko brigado v času, ko je Hitlerjev uničevalni stroj strahoval ves svet, je dogodek, na katerega bi bil vsak narod ponosen, zato ni nič nenavadnega, da je bil ravno rojstni dan Gubčeve brigade izbran za praznik občine Trebnje. Res pa je tudi, da čas, ne glede na dnevno politiko, stvari oddaljuje, jih izriva iz živega spomina v zgodovinski. In zato spet ni nenavadno, če nekateri postavljajo vprašanje o tem, ali ne bi kazalo kak drug dogodek razglasiti za praznik. Nekaj je tudi takih, ki se sprašujejo, zakaj sploh praznovati.

Povprašali smo za mnenje.

Franc Glivar

Menim, da je datum kar pravi, saj bolj primernega ta hip ne vidim. Nekatere sicer moti, ker je vezan na partizanstvo. Vendar delajo hudo napako, če boj partizanov povezujejo z raznimi nečednimi dogodki, ki so se dogajali proti koncu vojne in po njej. Vzroke in krivice je treba iskati drugje, ne v boju partizanov proti okupatorjem. Tudi preveč blizu smo še vsemu, da bi lahko brez prizadetosti presojali in sodili. Zgodovinsko dejstvo, da se je partizanska vojska v drugi svetovni vojni borila na strani zaveznikov proti fašizmu in nacizmu, vsekakor ostaja.

Peter Kolenc

Najmanj iz treh razlogov sem proti praznovanju: - vsaka vojna je kruta, vsaka prinaša zlo in gorje z dolgoročnimi posledicami. Vezati praznovanja na dogodke iz vojne, se mi zdi zato absurdno.

- tej občini je potekel mandat in ni več legalna. Potem tudi praznika ni več. Ko se bodo ponovno oblikovale občine, bo potrebno tudi v tej smeri razmišljati.

- v času, ko je v Sloveniji cela armada nezaposlenih, se mi zdijo vsa praznovanja nemoralna. Mislim seveda na tista, ki se financirajo iz proračunskih sredstev.

Malči Kostevc

Od ustanovitve Gubčeve brigade do danes se je v teh krajih zgodilo že toliko zgodovinskih sprememb, da se mi ta datum sploh ne zdi več aktualen. In če ni aktualen, potem je tudi njegova primernost vprašljiva. Predlagam, da bi si za občinski praznik izbrali 25. junij, dan osamosvojitve. Nič zato, če je to že državni praznik, kajti menim, da je to tako pomemben dogodek v naši zgodovini, da bi mu lahko tudi na tak način dali več pozornosti.

Ludvik Pravne

Novi časi - novi prazniki? Seveda, vendar ne na silo, sploh pa ne brez utemeljenega razloga. Praznik je vendar nekaj lepega. Domačega. Spodbudnega. In ker naj bi bil že v korenini namenjen vsem, se ne bi smel vezati na nobeno stranko in na nobeno politično obarvano kalkulacijo. Predvsem pa praznik ne bi smel nikogar spravljati v slabo voljo. Zato bi se morali o občinskem prazniku verjetno dogovoriti z referendumom. Mislim tudi, da bi kazalo poiskati kake drugačne oblike praznovanja. Masovke, kjer je kulturni program samo opravičilo za veseljačenje, bi morali počasi pospraviti v arhiv. Skratka, sem za praznovanja, ki so kulturni dogodek za vse.

Ob 52. obletnici Gubčeve brigade

Gubčeva brigada ima svoje korenine v razvoju partizanstva na Dolenjskem, v Novomeški četi, ki je bila formirana oktobra 1941 in iz katere je nastal Dolenjski partizanski bataljon, iz njega pa Dolenjski odred. Ko je ta odred spomladi 1942 narastel celo na pet bataljonov, je bila ustanovljena 5. grupa odredov NOV in POS; v njeni sestavi so bili novoformirani Krški, Belokranjski in Zapadnodolenjski odred. Ta grupa odredov je kontrolirala komunikacije v smereh Ljubljana-Metlika, Grosuplje-Dobro polje, dolino Mirne in Krke, držala zvezo s hrvaškimi partizani na Žumberaku, s štajerskimi partizani preko Save ter vršila zavarovan-

je osrednjega vodstva NOP, baz in bolnic na Kočevskem rogu. Vse to je pozneje vplivalo na dejavnost Gubčeve brigade, saj je bil prav ta prostor njeno glavno operativno področje.

Jedro Krškega odreda, ki je dobil ime po reki Krki, sta bila 2. in 4. bataljon Dolenjskega odreda, sredi avgusta pa je bil formiran v Suhi Krajini še en bataljon, ki je bil takoj prestavljen na področje Šmarjete. Belokranjski odred je bil formiran iz 5. bataljona Dolenjskega odreda. Zapadnodolenjski odred je bil formiran iz 1. in 3. bataljona Dolenjskega odreda, začasno je sprejel v svojo sestavo še del Pohorskega odreda.

V taki sestavi, organiziranosti in razporedu so partizani na Dolenjskem dočakali veliko italijansko ofenzivo poleti 1942. leta. Že med ofenzivo je bilo glede na obnašanje in glede na postopke okupatorske vojske, posebno pa še na legalizacijo bele garde kot kvadrilinske formacije pod italijanskim poveljstvom jasno, da so partizanom potrebne enote, ki ne bodo vezane na omejena področja, če hočejo uspešno delovati proti novi taktiki okupatorja in pojavom legalizirane kolaboracije. Tako je bila že v juliju 1942, torej ob začetku italijanske ofenzive na Kočevskem ustanovljena Tomšičeva brigada, v začetku septembra, torej ob koncu ofenzive pa Gubčeva brigada, kot taktični enoti; nevezani na določeno področje.

Namestnik poveljnika Glavnega poveljstva partizanskih enot Slovenije Aleš Bebler je za ta zgodovinski dogodek izbral Trebelno, za ustanovni miting določil 4. september 1942. Enote, ki so bile načrtovane v sestavi nove brigade, so takoj krenile na pot in tako so se vile kolone proti Trebelnem iz vseh smeri. Bebler je o pripravah v poročilu Glavnemu poveljstvu napisal, da ga te kolone spominjajo na dolenske kmečke puntarje. In tako je nastala ideja, da se nova brigada imenuje po vodji dolenskih kmečkih puntarjev - Matiji Gubcu. Iz smeri Trške gore je 3. bataljon vodil Stane Potočar-Lazar, ki je prispel prvi, saj je imel nalogo, da zagotovi in organizira prehrano za vse enote.

On je bil že takrat poznan po izredni skrbi za opremljenost in prehrano svojega bataljona. Iz smeri Šmarjete je 1. bataljon vodil Dušan Švara-Dule. Čete iz Mirnske doline so prihajale preko Stana in Debenca, s področja Čateža pa preko Praprotnice, iz Suhe Krajine preko Ajdovca in Golobodola je vodil 4. bataljon poveljnik Tone Zgonc-Vasja. Iz smeri Primskovo-Ševnica-Stara gora je bila na pohodu kolona šolskega tabora s Pugleda in deli 2. grupe odredov, vse je vodil poveljnik Janez Hribar. Bataljon Narodne zaščite je prevzel širšo zaščito področja Trebelno, tu pa je bil še bataljon Tomšičeve brigade.

Že teh nekaj podatkov govori, da je bila začetna sestava brigade iz vrst borcev in poveljnikov, ki so stopili v partizane na področju rek Krke in Mirne, v sestavi šolskega taborišča pa so bili borci iz vzhodnega dela Ljubljane, tj. iz Bežigrada, Most, Bizovika, Zaloga, Vevč, Jarš, Podlipoglav.

Na dan zgodovinskega dogodka se je zbralo na Trebelnem okrog 800 partizanov in aktivistov, kar je bil do tedaj največji partizanski zbor v Sloveniji, kar je imelo velik politični odmev, saj je bilo to v času, ko je bila Ljubljanska pokrajina prekrita z letaki okupatorja in bele garde, da partizanov ni več. V vrstah Gubčevcev je bilo okrog 640 borcev, razvrščenih v 4 bataljone, od katerih je bil samo 2. bataljon sestavljen na novo, in sicer iz borcev šolskega tabora, delo 2. grupe odredov in čete Krškega odreda, ki je bila pred tem na področju Čatež-Trnič-Cimik, poveljnik pa je postal Egidij Sever-Štefan. V tem bataljonu je bil iz prostovoljcev ustanovljen tudi bombaško-jurišni oddelek, katerega poveljnik je bil Miklavž, obveščevalec pa Stanko Krištof-Gangster.

Ta ustanovni miting je bil slovesen trenutek, ki je pomenil zgodovinsko dejanje. Prvič po kmečki vstaji Matije Gubca, so se po več stoletjih zopet zbrali dolenski puntarji, da uresničijo svojo odločitev, izgnati tujce iz naših domov in zagotoviti pogoje za pravičnejše socialno življenje. To svojo odločitev so uresnili na 981 dni dolgi borbeni

poti, na kateri je brigada izvedla 37 napadov na utrjene postojanke, 72-krat pa se je spopadla v manevrskem boju, kar znese 477 borbenih dni. V bojih je padlo 628 borcev, skoraj toliko, kot je bilo borcev ob formiranju, 512 je bilo ranjenih, od tega je ostalo 277 težkih invalidov. Skozi brigado je šlo 3015 borcev, od tega 1629 Dolenjcev, 493 Štajercov, 357 Primorcev, 286 Ljubljancev, 129 Gorenjcev, 43 Notranjcev, 31 Korošcev in 65 drugih. Največje izgube so imele grupacije Notranjcev - 30%, Primorcev - 28%, Ljubljancev - 28%. Največ padlih je bilo kmečkega porekla (305).

S kadrovskega zornega kota je brigada dala velik prispevek razvoju NOV in POS, saj se je v njej zamenjalo, predvsem zaradi prevzema višjih dolžnosti, 9 poveljnikov, 11 namestnikov in 7 načelnikov brigade, 10 komisarjev in 10 namestnikov komisarja brigade ter 51 poveljnikov bataljonov (od tega samo v 2. bataljonu 19), 33 komisarjev bataljonov. Vsi so ponesli iz brigade v nove enote bogato tradicijo tovarištva in borbene izkušnje. Gubčeva brigada je dala 10 narodnih herojev, 18 Gubčevcev je skozi visoke vojaške dolžnosti dobilo čin generala, med njimi je tudi Stane Potočar, ki je v vsej zgodovini Slovencev dosegel najvišji vojaški položaj: načelnik Generalštaba oboroženih sil tedanje SFRJ.

Gubčevci smo ponosni in zahvalni, da je ob datumu formiranja brigade že desetletja tradicionalno srečanje preživelih borcev in občanov ob spomeniku na Trebelnem in da je to v okviru programa občinskega praznika. To je obujanje zgodovinskega spomina na ta zgodovinski trenutek Dolenjske in opomin današnjim generacijam, naj se tisti časi nikoli ne ponovijo.

Zato izrekamo iskrene čestitke z željo za uspešen demokratičen in socialni napredek vsem krajanom občine Trebnje.

Za odbor Gubčeve brigade:
Lado Kocijan

Spomenik na mestu, kjer je bila ustanovljena Gubčeva brigada. Foto: Marko Kapus

Plaketa občine Trebnje

Nekatera prizadevanja preprosto niso merljiva, verjetno zato, ker že v svojem prvinskem vzgibu odklanjajo merljivost kot dokazovanje. So pač tu med nami kot nekaj, kar je vedno dobrodošlo, celo nujno in zato nekako samoumevno. Samoumevno predvsem zato, ker se na to prisotnost zelo hitro navadimo. Pozabimo celo, da so ta prizadevanja tu prostovoljno. Največkrat leta in desetletja, čeprav bi brez zamere lahko ostala v okvirih normiranega povprečja. Pa niso. Že zato je prav, da jim včasih na nek način rečemo hvala.

Plaketa občine Trebnje, ki jo v imenu občanov podeljuje občinska skupščina, je prav to: iskrena zahvala

V tem letu veljajo naše iskrene čestitke Štefki Gregorčič, Pavlu Jevšvarju, Alojzu Podboju, Danici Zupan in Alojzu Zupančiču.

Čestitke tudi g. Dinu Belliniju iz Guastalle, ki je za svoje delo prejel posebno priznanje SO Trebnje.

ŠTEFKA GREGORČIČ z Brezovice pri Mirni

V organizaciji Rdečega križa je aktivna že dve desetletji in pol. Nemogoče je z nekaj stavki opisati vso tisto pozitivno energijo, ki se je v tem času v tisočih oblikah prelila iz njene pripravljenosti pomagati sočloveku. Je aktivistka, mentorica in funkcionarka. Srečamo jo pri zbiralnih akcijah za revne, vojne begunce, pogorelce, drugače nesrečne; v hvaležnem spominu je ostala stotinam otrok, ki jim je odkrivala prve stezice človekoljubnosti; sodeluje pri organizaciji krvodajalskih akcij in je tudi sama krvodajalka; vidimo jo na sestankih pri vaških, občinskih, medobčinskih in republiških odborih, njen podpis preberemo na dokumentih občinskega odbora RK. Trenutno je podpredsednica območne organizacije.

PAVEL JEVŠVAR iz Mokronoga

Je med tistimi ne preveč številnimi ljudmi, ki hočejo in znajo prislunhati utripu kraja, čeprav ta kraj ni njihovo rodno gnezdo. Kot strokovnjak s področja varnosti pri delu, je imel kaj ponuditi gasilskemu društvu. Njegovi sodobni pogledi na vloge prostovoljnih gasilcev v protipožarnih mehanizmih so se hitro uveljavljali med članstvom. Ker se je pri delu izkazal tudi kot imeniten organizator, je bil dve mandati dobi nagrajen (sam se rad pošali, da se ta beseda lahko opravičeno postavi med narekovaje!) s funkcijo predsednika. V tem času je mokronoško gasilsko društvo dobilo med drugim nov gasilski dom

ALOJZIJ PODBOJ

Razpon dejavnosti, v katerih je aktiven, je vreden občudovanja. Basist v Trebanjskem oktetu, predsednik ribiške družine, motor trebanjskih košarkarjev, pisec in izvajalec tekstov v uveljavljeni radijski Modri kroniki, voditelj velikih kulturnih, športnih in zabavnih prireditev doma in širom Slovenije... Ob vsaki dejavnosti bi se splačalo posebej ustaviti. Vendar so za krajane trebanjske krajevne skupnosti verjetno najbolj dragocena tista dogajanja, ki so jim vsakdanjih dvignila na zavidljivo raven. Urejene poti, neoporečna voda, telefonske povezave itd. Tudi to, da je Trebnje proglašeno za mesto, spada k popolnejši sliki. Med drugim sta bila za to potrebna dva samopripravka, veliko dela, pripravljenosti in strpnosti in brez dvoma, sposobno vodstvo. Lojze Podboj je bil v tem vzponu devet let predsednik sveta krajevne skupnosti.

DANICA ZUPAN iz Šentruperta

Vso svojo bogato učiteljsko pot, zaznamovano s posebno skrbjo za materinščino, je opravila v Šentrupertu. Na materinščino je vezano tudi njeno, v slovenskem prostoru odmevno, mentorstvo pri novinarskem krožku. Kar 34 let že traja ta ljubezen in v tem času je v tej številčno majhni šoli nastalo okrog sto samostojnih radijskih oddaj, ki so nevsiljivo in vztrajno skrbele tudi za promocijo kraja. Več kot dvajset let je bila Danica Zupan tudi mentorica šolskemu glasilu Preproste besede. Dodajmo k temu še številne nagrade in priznanja, ki so jih njeni mladi novinarji, dopisniki, literati... osvajali na raznih srečanjih in tekmovanjih.

ALOJZ ZUPANČIČ

Pravzaprav je od blizu vse skupaj zelo običajno: delaven in zato ugleden obrtnik, gradbinec, ki se vseskozi s potrpežljivostjo vztrajnostjo in razumevanjem trenutnih razmer zavzema tudi za razvoj

Ministrica za delo, družino in socialne zadeve Rina Klinar bo 30. 8. 1994 na povabilo trebanjskega izvršnega sveta obiskala občino Trebnje. Namen obiska je predstavitev aktivnosti za gradnjo doma starejših občanov Trebnje in razgovor o možnostih za uvrstitev investicije v republiški proračun. Ministrica bo obiskala tudi nekatera podjetja v občini Trebnje in se seznanila z gospodarsko situacijo v občini.

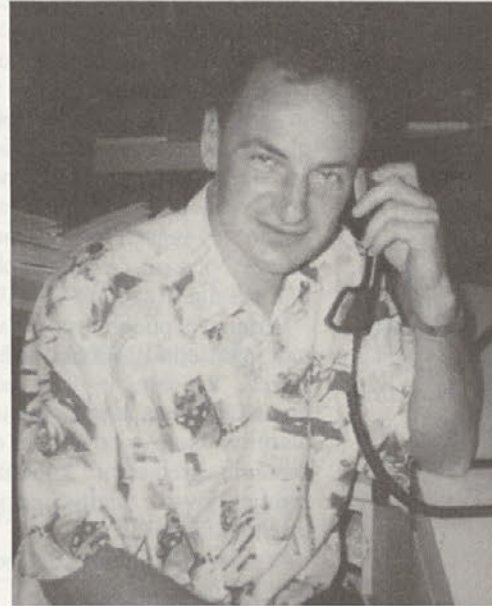

Štefka Gregorčič

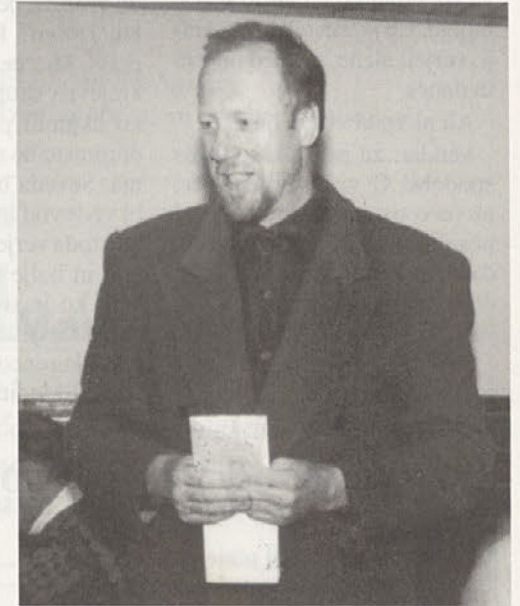
obrtništva in drobnega gospodarstva v občini in je zraven tega zaprežen še v raznih strokovnih združenjih. Trenutno kot predsednik Obrtne zbornice Trebnje. Pa vendar! V tem običajnem je toliko dodatnih elementov, da bi bila brez njih celota nepopolna. Pri tem ne gre za dosežke, ki potem najdejo odmeve na prvih straneh časopisov. Gre za tisto permanentno sodelovanje strokovnjaka s tokovi razvoja, ki izvira iz globoke zavesti, da je tudi zunanji videz kraja del naše indentitete. Tudi iskanje in svetovanje najcenejših kakovostnih rešitev pri obnovi starih objektov, ne glede na to, kdo bo potem dela izvajal, sodi v strokovno moralo Alojza Zupančiča.

DINO BELLINI

je velik prijatelj naše občine. V upravi občine Guastalla (Italija) je zadalžen za socialno delo. Svojo strokovnost in človečnost je s pridom angažiral za pomoč vojnim beguncem iz BiH, ki so bili napoteni v našo občino. V svojem okolju je organiziral akcije za zbiranje prispevkov in nabrano večkrat kar osebno pripeljal. Za begunske otroke je organiziral tudi letovanje v Guastalli.

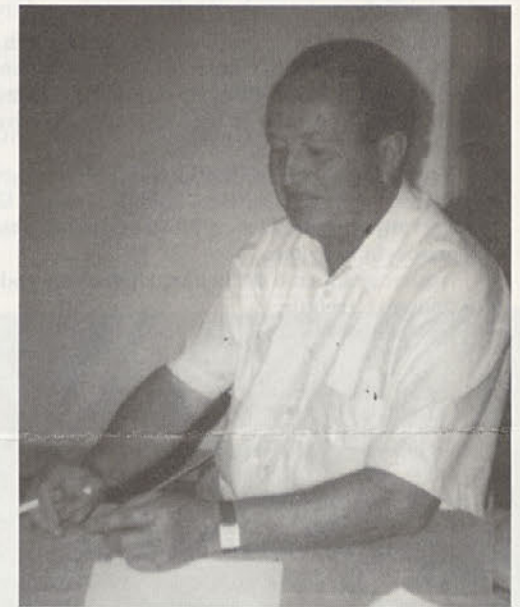
Pavel Jevšvar

Alojzij Podboj

Danica Zupan

Alojz Zupančič

Blagoslov obnovljene župnijske cerkve sv. Egidija v Mokronogu

Za župnijo, ki šteje 1800 faranov, bo trenutek blagoslova obnovljene zunanjsčine župnijske cerkve sv. Egidija velik dogodek. Obnovljeno zunanjsčino naše farne cerkve bo v nedeljo, 4. septembra, ob 17. uri bla-

goslovil škof msgr. Jožef Kvas. Lahko rečemo, da bo g. škof blagoslovil od vrha do temeljev obnovljeno cerkev.

Dokončali smo že z lani začeto obnovo strehe, odbili star omet na cer-

kveni ladji in na zvoniku ter naredili novega. Streha je potrebovala nov snegobran in dobre žlebove; streho med cerkveno ladjo in zvonikom pa smo oblekli v bakreno pločevino. Na koncu je bilo potrebno urediti še zračno kineto okrog celotne cerkve, saj je bila cerkev zelo vlažna. Sistem odtoka meteornih voda smo naredili posebej, saj želimo čim več vode "spraviti" od cerkve.

Nemogoče je postalo mogoče, saj bomo brez večjih finančnih primanjkljajev blagoslovili središče naše župnije in trga Mokronog.

Iskreno se zahvaljujem vsem dobrotnikom, posameznikom, skupinam in podjetjem, ki ste pomagali, da to, kar smo prejeli kot dediščino, izročimo naprej čim boljše.

4. septembra ob 17. uri lepo povabljeni k slovesnosti blagoslova obnovljene župnijske cerkve sv. Tilna v Mokronogu.

Obnovljena župnijska cerkev sv. Egidija izžareva novo podobo.

Foto:Marko Kapus

Vodovod na Vrhu pri Trebelnem

Pravijo, da voda še za čevlji ni dobra. Če te ljudske šale ne razumejo na Žalostni gori, na Vrhu pri Trebelnem in še kje, je to zato, ker vodo še vedno lovijo s strehami in jo potem ročno ali pa s pomočjo elektrike spravljajo tja, kjer jo potrebujejo. Če je, seveda! In ti kraji, verjeli ali ne, so pred nosom in danes.

Ali ni voda vir življenja?

Vendar: za praznik se to ne spodobi! O viru življenja že, ne pa o tistem pogledu izpred nosa, ki je namenjen le temu, da noga varno prestopi. Tudi o času ne, saj očitno ni za vse isti.

Seveda se mora zganiti najprej v kraju samem. O tem je

prepričan tudi Milan Eržen, podpredsednik odbora za izgradnjo vodovoda Vrh-Zabukovje, ki z nekakšnim posebnim razumevanjem za logiko stvari ugotavlja, da je bila pot od organizirano izražene želje do realizacije dolga kar nekaj let. Dolgo? Kakor se vzame, pravi. Morate razumeti, da ima krajevna skupnost vedno toliko akutnih problemov, da se preprosto ne more ponujati sama. Seveda bi bilo krasno, če bi vodovod imeli že prej, pred leti, toda verjetno so bili drugje bolj in bolje organizirani. Potem, ko je stvar dozorela doma, pa se je kar hitro postavila v konkurenco. Ni pa bilo lahko. Uskladiti je bilo treba

okrog 35 gospodinjstev v vaseh Zabukovje, Vrh, Čilpah, Košučje... in tudi, kar priznam, ko sem ob projektu zvedel za prve številke, se je meni in še komu kar krepko zavrtelo. Saj ne bomo zmogli! Potem se počasi spraviš k sebi in začneš glodati. Najprej sam, pa s sosedi, glodaš v krajevni skupnosti, glodaš na občini, glodaš v trebanjski komunali, povsod glodaš, celo na republiki, in kar naenkrat ugotoviš, saj ne boste verjeli!, da je na kosti vedno več mesa. Torej, samo naprej! Nič zato, če se kak zob tudi odkrhne!

Verjetno bi podobno povedal tudi predsednik odbora Jože Žužek, ki nam je ušel po opravih. Njega bomo ujeli na otvoritvi. Gotovo bo govoril o denarcih, premetanih kubikih zemlje, novem zajetju in položnih kilometrih cevi.

- Tudi kak liter domačega bo postavil na mizo, kaj?

- Brez skrbi, hitro zagotovi Milan. Tudi sam se ne bom skrnil.

- Uf, dedci!; se v to oglasi Milanova žena Mira, odpirali bomo vodovod, vi pa o vinu! Mislim, da bi se slovesnost morala začeti tako, da bi vsi po vrsti najprej spili po en kozarec prave, dobre, zdrave in, najraje bi zapela, naše vode iz našega vodovoda!

Na zdravje! Pridemo!

Stane Peček

Vodovod Vrh - Trebelno

Zgrajeno je:

- nov sistem zajetij pitne vode
- pečeni filter (naravni čistilec vode)
- črpališče
- tlačni vod v dolžini 800 m
- napajalni vod v dolžini ca. 5.000 m
- rezervoar s prostornino 100 m³
- vodo je dobilo 35 gospodinjstev iz vasi Vrh (8), Zabukovje (19), Brezovica (3) in Čilpah (5). Na novi sistem zajetij in s tem na bolj kakovostno vodo je priključen tudi že obstoječi vodovod. Skupaj bo tako iz tega sistema oskrbovanih z vodo 95 gospodinjstev.

Vrednost naložbe je 18 milj. SIT.

Investitorji: KS Trebelno, občina Trebnje, Sklad RS za pospeševanje razvoja demografsko ogroženih območij in krajski prispevki in delom.

Nosilec gradbenih del in upravljalca vodovodnega sistema je Komunala Trebnje.

Študij v Združenih državah Amerike

Spoznati tujo deželo, njene ljudi, običaje in navade vzame precej več časa kot samo en "dopust" ali krajše popotovanje v tujo deželo. Znani rek "Prišel, videl, zmagal" nikakor ne velja v tem primeru, kajti brez dejanskega življenja med ljudmi z vsemi njihovimi vzponi in padci ne spoznaš pravega utripa tuje dežele. Tako kot Evropa ni samo večno megleni London, zaljubljeni Pariz ali nemirni Balkan tudi Amerika ni obljubljeni dežela, kjer so vsi računalniški strokovnjaki ali borzni posredniki, še manj pa dijaki Beverly Hillsa 90210. Je izjemno zanimiva, razgibana dežela, kjer človek potrebuje precej časa, da spozna njen "ustroj".

Sam sem preživel že drugo šolsko leto v Združenih državah Amerike, v Clevelandu, kjer sedaj študiram na Univerzi John Carroll-School of Business. Tako imam priložnost spoznati ameriški način življenja in dela. Ker velikokrat dobim vprašanja glede načina študija, predavanja in izpitov, naj nekoliko pojasnim sistem na naši univerzi.

Študiram ekonomijo, smer management, vendar je za razliko od ljubljanske fakultete poudarek v prvem letniku na splošnem znanju.

Današnji svet se zelo hitro spreminja in brez zmožnosti hitrega prilagajanja ni uspeha. Splošno znanje nam daje prav to zmožnost prilagajanja novim zahtevam. V prvem letniku je poudarek na tujih jezikih, matematiki, pravilnem izražanju in poslovnem komuniciranju. To je podlaga za vse nadaljnje znanje ekonomije, ki pa je predvsem usmerjena v današnji dan in prihodnost.

Vsa predavanja so izredno strokovna in zanimiva, tako da je res prijetno poslušati predavanja. Tudi ocenjevanje je nekoliko drugačno in "usoda" ni odvisna od enega samega izpita, pač pa oceno nekega predmeta tvorijo kolokviji skozi cel semester, različne seminarske in druge naloge, pomembno je samo sodelovanje pri predavanjih in razpravah ter končni izpit. Tako je znanje veliko bolj utrjeno, pa še obremenitve so ob koncu semestra manjše. Organiziranost je izjemna, saj že na začetku leta dobiš koledar vseh kolokvijev, izpitov in nalog, tako da se dejansko lahko pripraviš za cel semester vnaprej.

Pod posebno poglavje bi lahko uvrstil tudi odnose med profesorji in študenti. Resda so povsod tako dobri kot tudi slabi profesorji, vendar na žalost pre-

večkrat slišim od prijateljev in znancev, kako se ta ali oni profesor dobesedno norčuje iz študentov ali na kak drug način kvari medsebojen odnos. Veliko profesorjev bi se moralo zavedati, da smo današnji študentje njihovi bodoči stanovski kolegi in bomo skupaj reševali probleme in zagate.

Na Univerzi John Carroll je profesor najprej profesor, a tudi mentor in nenazadnje prijatelj. Vsi profesorji so vedno pripravljeni priskočiti na pomoč, dostop do njih je res lahek in večina profesorjev da svojim študentom domače telefonske številke, tako da so v primeru zagate vedno dostopni.

Veliko časa tako preživim na fakulteti, vendar pa nekaj časa kljub temu ostane za spoznavanje same dežele in ljudi vseh vrst.

Prireditve Baragov dan, ki je letos potekala v Dobrniču, so se poleg ostalih številnih obiskovalcev udeležili tudi najvišji politični in cerkveni predstavniki. Na sliki: državni sekretar sa Slovence v tujini Peter Vencelj in nadškof in metropolit Janez Šuštar z ostalimi gosti prisostvujeta kulturnemu programu. Foto: Marko Kapus

Praznovanje dneva policije 27. junija v Trebnjem

23. 6. 1994 je bila na Lanšprežu v okviru Uprava za notranje zadeve Novo mesto osrednja proslava ob dnevu policije 27. junija. V počastitev praznika sta spregovorila predsednik Skupščine občine Trebnje Ciril Pungartnik in v.d. načelnika UNZ Novo mesto Franci Povše.

Podeljena so bila priznanja zaslužnim policistom oziroma delavcem UNZ Novo mesto. Od delavcev PP Trebnje in PO Mokronog sta priznanje bronasti znak prejela Robert Baranašič in Fani Kovač, pisno pohvalo pa Franc Glušič in Janez Ceh.

Organizirali smo tudi športno srečanje v štirih disciplinah; v skupni razvrstitvi je PP Trebnje dosegla 1. mesto.

Načelnik UNZ Novo mesto Franci Povše podeljuje slavnostni znak policistu PP Trebnje Robertu Baranašiču

Starejšim občanom v razmislek

V teh vročih poletnih dneh se je pričel pravi lov na certifikate, naše vrednostne papirje. Vsi občani, še posebno pa upokojenci, nismo ostali ravnodušni do vseh mogočih obvestil preko javnih občil.

Posebno pozorni pa smo postali, da si skušajo nekateri "agenti" certifikate pridobiti po nezakoniti poti. So ljudje, ki le malo ali nič ne vedo o nakupovanju delnic in dobremu gospodarjenju z njimi s pomočjo certifikatov. Prav zato smo se v naših društvih upokojencev in organizaciji Zveze borcev po občini Trebnje povezali, da bi se po dobrem premisleku odločili po tej poti seznaniti še zlasti starejše občane, naj temeljito premislijo, komu bodo zaupali svoj certifikat.

Na Zvezi društev upokojencev Republike Slovenije so se odločili, da našim članom priporočajo investicijsko družbo KRONO, saj bodo v njej predstavniki upokojencev lahko sodelovali pri nadzoru nad poslovanjem. Zato menijo, da boste starejši občani svoje certifikate najbolje naložili, če se boste odločili za investicijsko družbo KRONA - SENIOR, ki je namenjena prav vam, upokojencem.

Odlični finančni strokovnjaki te družbe bodo poskrbeli, da bo vaš certifikat premišljeno in donosno naložen.

KRONA - SENIOR je pooblastila Zvezo društev upokojencev in organizacije Zveze borcev v občini Trebnje, da lahko zbirajo certifikate po zakoniti poti vse do 20. januarja 1995. Možno pa je, da svoj certifikat zaupajo KRONI - SENIOR tudi ostali občani.

Po dogovoru s predstavniki vseh Društev upokojencev in organizacije Zveze borcev v naši občini bomo pričeli z zbiranjem certifikatov od 17. avgusta 1994 dalje v prostorih posameznih društev, in to v času uradnih ur.

Vsak, ki bo želel zaupati KRONI - SENIOR določeno vsoto ali celoten certifikat, naj prinese s seboj osebno izkaznico.. premislite; odločitev je v vaših rokah.

ZDV in ZB občina Trebnje

Na tradicionalni 11. gorski supermotoslalom dirki na Mirni, dne 14. 8. je svojo je svojo bogato in uspešno tekmovalno kariero v motociklističnem športu zaključil Brane Rokavec. Ob tej priložnosti se mu je zahvalil in mu čestital za številne uspehe doma in v tujini tudi predsednik izvršnega sveta g. Jože Rebolj in mu izročil spominsko darilo. Foto: Borštinar

ČESTITAMO OB OBČINSKEM PRAZNIKU

KOMUNALA

Ob prazniku občine Trebnje vsem občanom iskreno čestitamo!

KOMUNALA TREBNJE

Vsem občanom naše občine želimo lepo praznovanje

20 LET

AKRIPOL

lovarna za proizvodnjo in predelavo polimerov trebnje

Ob prazniku občine Trebnje vsem občankam in občanom iskreno čestitamo!

Ob prazniku občine Trebnje vsem krajankam in krajanom Krajevne skupnosti Trebnje iskreno čestitamo!

Krajevna skupnost Trebnje

Za praznik občine Trebnje čestitamo vsem občankam in občanom in želimo veliko delovnih uspehov!

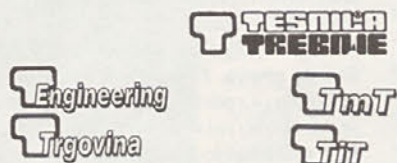
Krajevna skupnost Mirna

Mercator - Gradišče

trgovinsko podjetje, Trebnje, d.d.

Vsem občanom iskreno čestitamo ob prazniku občine Trebnje in se priporočamo za nakup v naših poslovalnicah.

Ob prazniku občine Trebnje želimo vsem občankam in občanom prijetno praznovanje!

Šentrupert se ob svoji 950-letnici pridružuje voščilom ob prazniku občine Trebnje

Krajevna skupnost Šentrupert

Ob prazniku občine Trebnje vsem občankam in občanom iskreno čestitamo!

Vse člane stranke pa vabimo, da se slovesnosti pri spomeniku Gubčevi brigadi na Trebelnem udeležijo v čimvečjem številu!

Predsedstvo ZLSD

Pevsko gostovanje v Berlinu

Mešani pevski zbor "Friderik Baraga" župnije Trebnje in oktet "Lipa" Trebnje sta v dneh od 7. do 10. julija gostovala v Berlinu. Odzvala sta se prijaznemu povabilu slovenske katoliške župnije v Berlinu, ki letos praznuje 25. obletnico delovanja z vrsto verskih, kulturnih in družabnih srečanj, ki potekajo skozi vse leto.

Mešani pevski zbor, ki nosi ime po znamenitem trebanjskem rojaku Frideriku Baragi, je bil ustanovljen pred petimi leti na pobudo mladih ljubiteljev zborovskega petja župnije Trebnje in si je zadal za osnovno poslanstvo čimbolj dovršeno prepevanje sakralne vokalne glasbe slovenskih in tujih skladateljev, drugo vodilo pa je bila ljubezen do zlahtne slovenske narodne pesmi, z željo, biti na svoj način nosilec kulturne, verske in narodne zavesti. Mladostna zagnanost, trdo delo in pristna ljubezen do glasbe so kmalu obrodili sadove. Zbor je rasel številčno in kakovostno in danes šteje 35 pevcev. Vključen je v Zvezo kulturnih organizacij Trebnje in poleg rednega sodelovanja v okviru župnije Trebnje posega tudi v širši kultur-

ni prostor. Tako je že leta 1991 izvedel prvi javni božični koncert v Trebnjem in se uvrstil med 18 zborov za nastop na II. reviji slovenskih cerkvenih zborov v Novem mestu. Letos je bil zbor ponovno izbran za V. revijo cerkvenih zborov iz vse Slovenije in zamejstva v Ljubljani, ki jo je posnela in predvajala tudi televizija.

Oktet "Lipa" Trebnje, ki prav tako deluje že peto leto ni potrebno posebej predstavljati, saj se je s svojimi koncerti in številnimi nastopi že dodobra uveljavil v bogatem kulturnem prostoru občine Trebnje, pa tudi širše.

Oba pevstva sestava, ki ju že od vsega začetka vodi Tone Strmole, sta v Berlinu doživela nepozaben sprejem. Zbor je imel že takoj po prihodu nastop v nemški župniji St. Eduard v Neukollnu, kjer je izvajal latinsko mašo Missa Seraphica, nemški poslušalci pa so z zanimanjem prisluhli tudi slovenskim skladbam. Zbor je z dovršenim petjem sodeloval tudi pri slovenskih mašah v čudovito akustični cerkvi St. Elizabeth, kjer je sicer sedež slovenske katoliške misije, ter v cerkvi Don-Bosco-Heim ob jezeru Wansee. Višek gostovanja pa je bil sobotni koncert

v veliki dvorani slovenske katoliške misije v Berlinu.

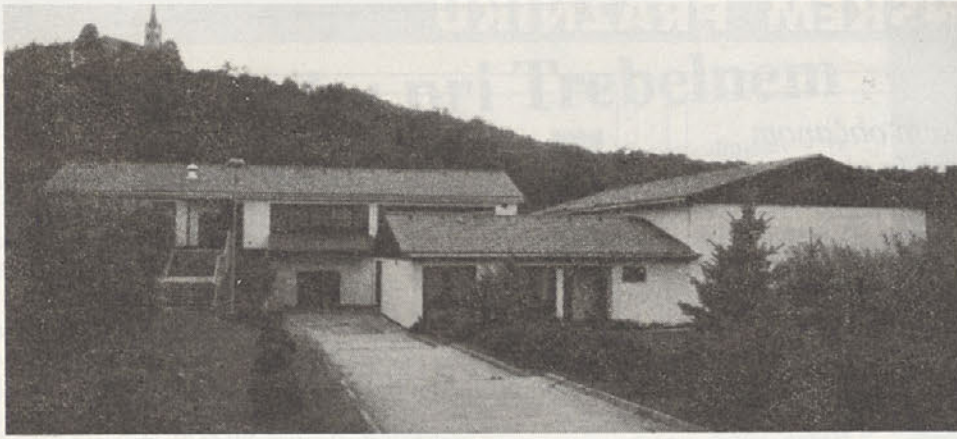
Zbor in oktet sta resnično muzicirala, zlahtna slovenska pesem je segla do srca in ob pesmi "Nmau čriz jizaro..." so se zalesketale solze ne le v dvorani, ampak tudi na odru. Resnično nepozabno doživetje, ki se najbrž lahko doživi le med slovenskimi rojaki v tujini, kjer živi tisto kleno slovenstvo in globoka ljubezen do svojega naroda in domovine, to, kar mi, Slovenci v domovini, vse premalo občutimo in gojimo.

Poleg pevskih nastopov, pa so prizadevni gostitelji, kjer gre zlasti omeniti dušo vsega dogajanja, slovenskega duhovnika v Berlinu gospoda Martina Horvata ter trebanjskega rojaka gospoda Jožeta Flajsa, poskebeli tudi za temeljit ogled Berlina in nepozabna družabna srečanja.

Stkana prijateljstva bodo tudi v prihodnosti prav gotovo še obrodila podobna srečanja, najdragocenejša od vsega pa je bila izkušnja odprtosti, gostoljubnosti in življenjske moči slovenstva na tujem.

Tone Strmole

Največja investicija v trebanjskem šolstvu je letos nova streha na osnovni šoli Mokronog. Vprašanje pa je, ali bo država odvezala mošnjček "šolskega tolarja" za izgradnjo dodatnih učilnic, saj se bodo zaradi pomanjkanja prostora učenci, starši in učitelji verjetno morali že letos sprijazniti z dvoizmenskim poukom v Mokronogu. Foto: Marko Kapus

Varnost prometa je lahko ogrožena tudi od zgoraj. Ta nadležna fotografija verjeli ali ne, je nastala v središču Mirne, ob glavni cesti, tam, kjer je označen prehod za pešce oz. poleg stavbe, v kateri so uradni prostori krajevnega urada in mirenške krajevne skupnosti. Upamo, da še ni prepozno.

Foto: Marko Kapus

Prinesel sem črnolasko

Partizani smo veliko prepevali in prepričan sem, da nam je bila pesem ravno tako potrebna kot kruh, pripoveduje partizanski mitraljezec Tone Gracar. Seveda v začetku še ni bilo tistih pravih partizanskih, zato smo se vsake nove razveselili. Spominjam se, da sem bil v skupini, ki je spremljala neke funkcionarje na poti na Kočevsko. Borci tamkajšnje enote so prepevali, da je bilo veselo. In koliko novih so znali! Imel sem dober posluš in tudi spomin je bil takrat še mlad. Nazaj na Trebelno sem prinesel "Črnolasko", pesmico španskega porekla, ki jo v pesmaricah najdete pod naslovom Na oknu, glej, obrazek bled. Čez nekaj dni so jo prepevali po vseh trebeljanskih hribih. V spominu mi je ostal stavek starejšega možakarja, za katerega sem vedel, da ima sina na drugi strani: "Vi pa že ne morete biti slabi ljudje, ko tako lepe pesmi požete!"

Plavaj

Sedemnajstleten sem poiskal pot v Gubčevo, pripoveduje Tone Koščak. Še obrazov okrog sebe si nisem uspel zapomniti, že sem bil sredi toka. Plavaj! Napad na Stojdrago, na Kostanjevico, na... Potem smo se umikali proti Gorjancem in pot, ki se je varno izognila sovražni postojanki v Trebnjem, se je presenečeno srečala z nemško zasedo. Razneslo nas je. Podobno, kot je raznašalo svetilne rakete nad našimi glavami. Skupinica štirih nas je prhnila po pobčočju navzgor. Nikoli kasneje nisem srečal tako prijaznih skalic. Bile so kot ovčice in dajale so mi zavetja. Potem sledenje za brigado. Počutiš se slep in gluhi in nag. Krohotati se je začela tudi lakota. Ustavimo se pri samotni domačiji. Gospodinja še ni uspela prinesiti kruha, ko je zarezgetal šarec. Trije srečno zbežimo v hosto, četrti se zateče v skedenj. Niso ga opazili, za nami se niso spustili. Počakamo noč in četrtega. In tudi lakota se vrne. Če še stojijo Gorjanci, potem naj se vendar že pokažejo. Saj, vendar bo treba prej nekje čez Krko. Potem naletimo na najbolj čudovito njivo na svetu: ponudila nam je repo. Čez nekaj dni ujamemo brigado. Kakšno olajšanje, čeprav se pohod noče ustaviti. Morda zato, da bi se lahko v živo srečal s partizansko posebnostjo, ki sem jo do tedaj poznal le iz pripovedovanja: spati stoje in kar med hojo. Končno počitek, ki je zbuja optimizem, saj so se kuharji začeli obnašati po domače. Takrat me obišče štabni kurir z vabilom k poveljniku. "Tone,

premeščen si v drugo enoto!" Moj dvomesečni pohod v Gubčevi se je končal.

In postal sem bombaš

Našo enoto, ki je taborila na Trniču, se spominja Lado Kocijan, so poklicali na Trebelno. Ko smo pri Jersovcu prečkali progo, nas je presenetil vlak. Grdo je zaropotalo. V trenutku smo bili vsi na zemlji in vsak se je trudil, da bi postal čim manjši. Edino konj, natovorjen s tremi kotli, tega ni storil. Tudi ni razumel, zakaj bi moral na tla, kajti orožje in vojno si je izmislil človek. Tako je ubogi šimel prestregel velik del sovražnega rafala s pobsesnega vlaka, ki se, verjetno na našo srečo, ni ustavil.

- Mladinci, vzemite kotle in gorje vam, če jih izgubite!

Grozno je to, če si v partizanih mladinec! Že res, da smo se menjavali pri nošenju in tudi teža ni bila prevelika, toda kadar je nenadoma zaropotalo... saj razumete, takrat si še sam sebi odveč. Ni čudno, če je glava začela takoj iskati priložnosti, kako se znebiti te kotlovske skrbi. Rešitev se je ponudila že naslednji dan, na Trebelnem. Aleš Bebler nam je na politični uri pripovedoval o izkušnjah iz Španije, kjer so tehnično premoč nasprotnika premagovali z domiselnostjo in hrabrostjo. Nato je z vso skrbjo ugotovil, da imajo okupatorji bunkerje in druge utrdbe, da pa Gubčeva brigada še nima artilerije, kar seveda ni nič čudnega, saj je bila komajda ustanovljena. Vendar se vsako vrzel da nadomestiti: če ni topov, so tu bombaši. Seveda smo si takoj vsi v živo predstavljali prijaznosti, ki se nudijo bombašu, ko se plazi proti bunkerju. Brrr! Toda Aleš Bebler ni imel samo vojaških izkušenj iz Španije. Osvajanje bunkerja je naslikal kot najbolj varno vojaško početje, le organizirano mora biti do potankosti in brez strahu. Pomembno je, da pri vsaki bombaški akciji sodeluje izkušen mitraljezec in potem je vse skupaj zelo enostavno: medtem, ko se bombaši približujejo bunkerju, mora mitraljezec precizno nažigati v linico toliko časa, da se en bombaš približa bunkerju in skozi linico spusti bombico.

- Kaj praviš, sem potipal soborca Ivana Jakopina, s katerim sva izmenjaje nosila kotel?

- Pravim, da se strinjam s tabo.

Prijela sva kotel, ga postavila pred komandirja in se javila med bombaše. Zanimivo pa je, da med vsemi bombaši, ki smo se takrat javili, ni nihče padel, bil pa smo vsi večkrat ranjeni. Mene je zadelo petkrat.

Poletna šola slovenskega jezika na OŠ Mirna

V okviru Ministrstva za šolstvo in šport RS, Zavoda za šolstvo in šport in Zveze kulturnih organizacij Slovenije je na Osnovni šoli Mirna pod vodstvom Dragice Motik od 17. do 30. julija 1994 potekala poletna šola v naravi s tečajem slovenskega jezika za otroke slovenskih staršev - zdomcev, ki živijo v različnih deželah sveta.

Dvaintrideset otrok z različnim predznanjem slovenskega jezika iz Avstrije, Anglije, Belgije, Nemčije, Švedske, Švice in Japonske je dopoldanski del dneva posvetila učenju slovenskega jezika, ki so ga vodile učiteljice Alenka Knez, Greta Ratajec in Valerija Pukl. Čas po kosilu je bil namenjen interesnim dejavnostim. Tako so se otroci vključili k ritmiki in risanju pod mentorstvom učiteljice Tanje Dvornik, pripravi igrice pri učiteljici Magdi Zorman, izdali so svoj časopis pod mentorstvom učiteljice Vesne Kos. Za nekaj športnih užitkov je poskrbel študent Marko Kolenc.

Cilji poletne šole so poleg učenja slovenskega jezika tudi spoznavanje slovenskih krajev in znamenitosti. Temu so namenili en dan, ko so si ogledali znameniti

samostan v Stični z razstavami, rojstno hišo Josipa Jurčiča na Muljavi in Taborsko jamo.

Otroci so živeli pri družinah na Mirni, v Trebnjem in Šentrupertu. Svoj prosti čas so preživeli skupaj z vrstniki iz teh družin, si pridobili nove prijatelje in spoznali življenje slovenske družine ter njene navade.

Poletna šola se je zaključila v soboto 30. julija z bogatim kulturnim programom, ki so ga pripravili in vodili otroci sami. Otroci in njihovi starši ter gostitelji so se razšli obogateni z novimi spoznanji in izkušnjami. Da pa ne bi vse ostalo le v srcih otrok naših zdomcev, je občina Trebnje podarila nekaj turističnega propagandnega materiala o naših krajih ter naravni in kulturni dediščini, za kar se najlepše zahvaljujemo.

Na preizkusu je bila naša gostoljubnost. Moram priznati, da smo težko dobili družine, ki so bile pripravljene sprejeti otroke na počitnice. Vsem družinam, ki so odprle vrata svojih hiš in s tem tudi svoja srca, iskrena hvala.

Upam, da se bodo otroci in njihovi starši z različnih dežel sveta še radi vračali v naše kraje.

Ana Nahtigal

Športnik zmagovalec rekreativne košarkarske lige

V juniju in juliju je v Športnem centru VITA potekala rekreativna košarkarska liga, ki je privabila k sodelovanju 8 ekip in tudi precejšnje število gledalcev, ki so lahko uživali v dobrih košarkarskih predstavah.

V rednem delu prvenstva so ekipe igralo vsaka z vseko, potem pa so se prve štiri pomerile še v play offu: Polfinale: Športnik : Veterani 80 : 66

Mirna : KK Toplice 95 : 93

Finale: Športnik : Mirna 101 : 66

Končni vrstni red: 1. Športnik, 2. Mirna, 3. KK Toplice, 4. Veterani, 5. Dober-man, 6. All star, 7. San Paulo - dream team, 8. Magic gams.

Zmagovalna ekipa Športnik je igrala v naslednji postavi: A. Grandovec, Bunc, Strajnar, Zarabec, Korošec, Hren in Vešligaj.

Poleg najboljših ekip so bili nagajeni tudi Matjaž Bunc kot najboljši igralec in strelec lige, Igor Silvester kot najboljši metalec "trojk" in Magic gams za fair play.

Nagrade so prispevali: IST, d.o.o., Renault center Vovk, Novotehna, SKB banka, Akripol in Greda.

Trebnje, Goliev trg 5, Trebnje. Izdajatelj PRELEST, d.o.o., Dunajska 7, Ljubljana. Uredniški odbor: Milan Marko Kapus, Stane Peček in Ivan Gregorčič. Koordinator: Anka Rokavec Tehnično urejanje: Drago Pečenik. (Ur. l. RS št. 4/92) in mnenja Ministrstva za informiranje (Št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov. Naklada: 5000 izvodov, priprava: Multicraf, d.o.o. Tisk: Aleksander Jovanovič, Litija.